FRANSA'DAN YÜKSELEN BİR İTİRAZ: YVES BENARD

Tutku DİLAVER

Analist

***Genocide Armenien, et si on nous avait menti?*,**

Yazar: Yves Benard

Basımevi ve Basım Tarihi: Société des Ecrivains, 2009

ISBN : 978-2-7480-4207-8

Dili: Fransızca

Sayfa Sayısı: 115

Divergences turco-armeniennes

Yazar: Yves Benard

Basımevi ve Basım Tarihi: Les Editions du Pantheon, 2017

ISBN: 978-2-7547-3890-3

Dili: Fransızca

Sayfa Sayısı: 164

1878den bu yana dünyanın dört bir yanına dağılan Ermeni diasporası, Paris, Boston, Kahire, Halep, Beyrut ve Los Angeles gibi pek çok şehirde nüfuzunu artırmıştır.[1] Diasporanın etkinliğinin güçlü olduğu her ülkede, medya ve politikacılar aracılığı ile sözde Ermeni soykırımı anlatılmış ve uluslararası destek arayışı içerisine girilmiştir. Tam da bu noktada, Yves Benardın 2009 yılında *Société des Ecrivains* (Tr. Yazarlar Cemiyeti) yayınlarından çıkan *Génocide Arménien, et si on nous avait menti?* (Tr. *Ermeni Soykırımı: Ya Bize Yalan Söyledilerse?*) adlı kitabının "Uyarı" bölümünde yer alan bir cümle oldukça dikkat çekicidir: Ömrü boyunca yalnız Fransız basınını takip eden birisinin Ermenilerin Türkler tarafından soykırıma uğramadığını iddia etmesi oldukça zordur.[2]

2001 yılında Fransız Parlamentosunun 1915 olaylarını soykırım olarak tanıma kararı[3] çıktığında yanında bulunan Türk dostlarının üzüntüsüne tanık olan Benard, ya bize yalan söyledilerse? sorusunun cevabının peşine düşmüştür. Sözde Ermeni Soykırımı hakkında bildiklerinden farklı olarak Ermeni milislerinin Bayburtta yaptıklarını arkadaşlarından dinleyen Yves Benard, hikâyenin diğer tarafını araştırarak kitabını yazmaya başlamıştır.

Benardın kitabı, her şeyden önce bir Fransız vatandaşı tarafından Ermeni soykırımı iddialarının sorgulanması nedeniyle dikkate değerdir. Bir tarihçi olmadığını belirten yazar, literatür araştırması yaparak edindiği bilgileri Fransadaki okuyucularına aktarmak istemiştir.

Benard kitabını Fransadaki 45 yayınevine göndermiş ve tüm yayınevlerinden aynı olumsuz cevabı almıştır. Fransız *Turquie Newse* verdiği bir röportajda, Fransızların büyük bir çoğunluğunun konu Ermeni sorunu olduğunda Osmanlıyı suçlu bulduğunu ve bu nedenle kitabını kimsenin basmak istemediğini düşündüğünü söylemiştir.[4] Kaldı ki, *Société des Ecrivains* bu kitabı yayınladıktan 5 ay sonra, 20 Nisan 2009da, soykırımını reddeden metniniz, Fransada savunulamayacak bir iddiadır diyerek yazarla arasındaki sözleşmeyi tek taraflı feshetme kararı almıştır. İnsan hakları, özgürlük ve demokrasinin beşiği olarak adlandırılan Fransada sergilenen bu tutum ise akıllarda pek çok soru işaretinin oluşmasına neden olmuştur. 2017 yılında Benard çalışmalarını, farklı bir başlık altında, *Les Editions du Pantheon* yayınevinden çıkan *Divergences turco-armeniennes* adlı kitabında toplamıştır.

Yves Benard, kitabı için yaptığı araştırmalar sırasında, 1905-1914 yıllarında Osmanlıda yaşayan Ermeni nüfusu ile ilgili istatistiklere erişmiştir. Benard, bu tarihler arasında Türkiyedeki Ermeni nüfusunun yalnızca 1.193.600 civarında olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle, 1.500.000 Ermeninin soykırıma uğradığı yönündeki iddiaların asılsız olduğunu aktarmıştır. Çok sayıda Ermeninin savaş koşullarında hayatını kaybettiğini görmezden gelmediğini belirten yazar, savaş sırasında Türklerden hayatını kaybedenlerin sayısının da azımsanmayacak ölçüde olduğunu belirtmiştir.[5]

Savaş öncesindeki, sırasındaki ve sonrasındaki süreçte Ermeniler tarafından kurulan terör örgütlerinden bahseden Benard, bu örgütlerin Osmanlıda karıştığı suikastlar ve isyanlar hakkında da bilgiler aktarmıştır. Yıldız Suikastı, Zeytun ve Sason isyanları, Van ayaklanması gibi olayların ardında Taşnak ve Hınçak örgütlerinin olduğunu okuyucuları ile paylaşmıştır. 1915 Sevk ve İskân Kanunu çerçevesinde yaşananları döneme tanıklık eden kişilerin günceleri ve görev yazışmalarından alıntılar yaparak aktarmıştır.[6]

Son olarak Benard kitabında 1973-1986 yılları arasında yaşanan ASALA (Ermenistanın kurtuluşu için gizli Ermeni Ordusu) ve JCAGın (Ermeni Soykırımı için adalet komandoları) terör eylemlerinin kronolojik bir sıralamasına yer vermiştir.[7]

Yves Benardın yaptığı bu çalışma, madalyonun bir de diğer yüzü olduğunun hatırlatılması açısından kayda değer bir çalışmadır. 1915 olaylarının açıkça anlaşılabilmesi için yalnızca Ermeni diasporasının propagandasının değil, bu konuda yapılmış bütün ciddi çalışmaların dikkate alınması gerekmektedir. Tam da bu nedenle Benardın bu çalışması Ermeni yanlısı anlatının dogmalarına meydan okuması açısından büyük önem taşımaktadır.

[1]Y. Özgüldür, A. Güler, S. Akgül ve M. Köroğlu, *Her Yönüyle Ermeni Sorunu* (Ankara: Kara Harp Okulu Basımevi, 2001).

[2] Y. Benard, *Genocide Armenien, et si on nous avait menti?* (Societe des Ecrivains, 2009).

[3] Fransız Meclisi 'soykırım inkârını suç sayan' yasa tasarısını kabul etti, *BBC,* 22 Aralık 2011. http://www.bbc.com/turkce/haberler/2011/12/111222_turkey_france_updt.

[4] Génocide arménien : Et si on nous avait menti - Entretien exclusif avec lauteur, Yves Bénard, *Turquie News*, 04 Ocak 2010. http://turquie-news.com/spip.php?article3326.

[5] Benard, *Genocide Armenien, et si on nous avait menti?*

[6] *Age.*

[7] *Age.*

Yazar Hakkında :

Tutku Dilaver, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden 2015 yılında mezun olmuştur. 2020 yılında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalına bağlı Kafkasya Çalışmaları Programında tezli yüksek lisansını tamamlamıştır. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

2017 Ağustos ayında Avrasya İncelemeleri Merkezinde (AVİM) başladığı 6 aylık uygulamalı eğitim programını tamamlamış, Misafir Araştırmacı olarak AVİM'e katılmıştır. 2019-2023 yılları arasında AVİM'de Analist olarak çalışmıştır.

Atıfta bulunmak için: DİLAVER, Tutku. 2026. "FRANSA'DAN YÜKSELEN BİR İTİRAZ: YVES BENARD." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No:2017 / 122. Aralık 26. Erişim Kasım 22, 2026. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/FRANSA-DAN-YUKSELEN-BIR-ITIRAZ-YVES-BENARD

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır